

NORRTÄLJE TINGSRÄTT

DOM
2013-02-22
Meddelad i
Norrtälje

Mål nr
T 296-12

PARTER

KÄRANDE

Sylve Söderstrand, [REDACTED]

[REDACTED]
Enköping

Ombud: advokaten Percy Bratt och jur. kand. Elin Alfheim
Advokatbyrån Bratt & Feinsilber AB
Box 24164
104 51 Stockholm

SVARANDE

Peter Gustafsson, [REDACTED]

[REDACTED]
Rimbo

Ombud: advokaten Kerstin Koorti och jur. kand. Isabella Kim
Advokatfirman Kerstin Koorti AB
Box 17171
104 62 Stockholm

DOMSLUT

1. Peter Gustafsson förpliktas att till Sylve Söderstrand betala skadestånd med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 31 december 2011 tills betalning sker.
2. Peter Gustafsson ska ersätta Sylve Söderstrands rättegångskostnader med 369 362 kr, varav 360 938 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen på 369 362 kr från denna dag tills betalning sker.

BAKGRUND

Sylve Söderstrand har varit en framgångsrik tävlingsryttare i hästhoppning och arbetar sedan många år som instruktör och tränare inom detta område. Vidare är han förbundskapten för det svenska hopplandslaget. Peter Gustafsson började omkring år 1990, då han var i 16-årsåldern, hoppträna för Sylve Söderstrand. Året därpå, alltså 1991, gjorde Sylve Söderstrand, Peter Gustafsson och Daniella Franzetti, även hon en

Dok.Id 86020

Postadress
Box 5
761 21 Norrtälje

Besöksadress
Narvagatan 15

Telefon
0176-768 00
E-post: norrtalje.tingsratt@dom.se
www.norrtaljetingsratt.domstol.se

Telefax
0176-175 44

Expeditionstid
måndag – fredag
08:30-16:00

elev till Sylve Söderstrand, en gemensam tredagarsresa till England för att köpa hästar till Peter Gustafsson och Daniella Franzetti.

Denna domstolssak har sin grund i Peter Gustafssons påståenden om vad som skulle ha inträffat mellan Sylve Söderstrand och honom i ett hotellrum kvällen dag två under Engelsresan, alltså kvällen före återresan till Sverige.

YRKANDEN M.M.

Sylve Söderstrand har ansökt om stämning på Peter Gustafsson och yrkat att denne ska förpliktas att till Sylve Söderstrand såsom ideellt skadestånd betala 100 000 kr jämte ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 31 december 2011 tills betalning sker.

Peter Gustafsson har bestritt käromålet. Som i och för sig skäligt skadestånd har han godtagit 8 000 kr. Han har tillagt att han i och för sig inte har någon erinran mot det yrkade sättet att beräkna ränta.

Parterna har begärt ersättning för sina rättegångskostnader.

Grunder

Sylve Söderstrand

Peter Gustafsson har gjort sig skyldig till flera fall av grovt förtal eller i vart fall förtal (5 kap 1 och 2 §§ brottsbalken, BrB) gentemot honom genom att om honom sprida osanna uppgifter utan grund. Uppgifterna har utpekats som brottsling eller varit ägnade att utsätta honom för annans missaktning och har fått en omfattande spridning i de kretsar där han är verksam som idrottsledare på elitnivå. Det har inte varit försvarligt att lämna uppgifterna. Förtälet är grovt, eftersom Peter Gustafsson har gett stor spridning åt synnerligen allvarliga anklagelser och gjort detta fullt medveten om att uppgifterna är grundlösa.

Genom de mot Sylve Söderstrand riktade förtalsbrotten har han utsatts för en mycket allvarlig kränkning, varför Peter Gustafsson ska med tillämpning av 2 kap 3 § skadeståndslagen ersätta den skada som kränkningen inneburit, dvs. med yrkat belopp.

Peter Gustafsson har om Sylve Söderstrand spridit följande uppgifter.

1. Till ett flertal personer, bland andra Victoria Dengg och Helena Persson, har Peter Gustafsson i november 2011 lämnat uppgifter om att Sylve Söderstrand under Englandsresan år 1991 ska ha utsatt honom för ett sexuellt övergrepp.
2. Under sommaren 2011 har Peter Gustafsson till Ivan Zululeta på applikationen GRINDR lämnat ett textmeddelande av innebörd att Sylve Söderstrand är pedofil. Ivan Zululeta och Sylve Söderstrand är gifta med varandra.
3. Förtalsuppgifterna under 1. har lämnats med direkt hänvisning till och ska bedömas i ljuset av en statusuppdatering av Peter Gustafssons Facebooksida, där han uppger att han den aktuella dagen, i slutet av november 2011, har fattat ett stort beslut och i anslutning härtill anger att det viktigaste som hänt inom svensk idrott är modet som Patrik Sjöberg visade när han gick ut och berättade om de övergrepp han utsatts för i sin ungdom samt att det nu är dags att granska svensk ridsport och vad den har på sitt samvete.

Statusuppdateringen av Facebooksidan utgör i sig även en fristående förtalsuppgift.

Peter Gustafsson

Han är inte skyldig till påstått förtal och har inte åsamkat Sylve Söderstrand någon integritetskränkning. Däremot är det riktigt att Sylve Söderstrand utsatte honom för ett sexuellt övergrepp under deras gemensamma Englandsresa. Peter Gustafsson har berättat om händelsen för totalt åtta personer, nämligen sina föräldrar (år 1992), Michael Schultz (år 1992), Lena och Ove Rosengren (år 1992), Charlotte Björe (år 2001) och Helena Persson (år 2011). Han har lämnat sina uppgifter i förtroende, i situationer där han har varit tvungen att förklara sig. Det han berättat har varit sant. Hans syfte har

inte varit att utsätta Sylve Söderstrand för andras missaktning eller att orsaka denne allvarlig skada. Den omständigheten att de personer som han har berättat för efteråt kan ha spridit informationen kan inte läggas honom till last.

Han har inte kontaktat Ivan Zululeta på GRINDR eller spridit uppgifter på sätt som Sylve Söderstrand påstår.

UTVECKLANDE AV TALAN

Sylve Söderstrand

Något halvår efter Englandsresan meddelade Peter Gustafsson att han inte var nöjd med den häst som han hade köpt. Han ville att köpet skulle gå åter. Sylve Söderstrand försökte förklara att det nog skulle bli svårt att få köpet hävt.

Kort därefter fick Sylve Söderstrand ett meddelande från Peter Gustafsson på sin telefonsvarare. Peter Gustafsson uppgav där att han skulle ”sätta dit” Sylve Söderstrand om denne inte hjälpte till med en återgång av hästköpet. Sylve Söderstrand, som redan tidigare hade klargjort för Peter Gustafssons familj att han var villig att hjälpa till så gott han kunde, kontaktade familjen än en gång men fick lika lite som vid det första tillfället någon respons. Kort tid efter det första meddelandet på telefonsvararen återkom Peter Gustafsson på samma sätt. I detta andra meddelande hotade Peter Gustafsson även att sprida ut att Sylve Söderstrand försökt utnyttja honom sexuellt under Englandsresan, att kontakta Enköpings ridklubb i samma ärende och att förstöra Sylve Söderstrands liv, detta såvida inte Sylve Söderstrand snabbt löste problemet med återgången av hästköpet. Sylve Söderstrand anlidade advokaten Maud Fohlin i Visby, som tillskrev familjen Gustafsson och bland annat påtalade möjliga rättsliga konsekvenser av en fortsatt spridning av förtalsuppgifterna.

År 1992 tillfrågades Sylve Söderstrand om han ville ingå i landslagsledningen för unga ryttare, vilket han tackade ja till. Inför utnämningen blev han uppringd av en inom

ridsporten välkänd person som frågade om han hade ”rent mjöl i påsen” eller om han ”gillade småpojkar”. Sylve Söderstrand upplevde insinuationerna som oerhört kränkande och avvisade dem bestämt.

Kort efter det nämnda telefonsamtalet blev Sylve Söderstrand kallad till ett möte på Ridsportförbundet. Vid detta möte närvarade även förbundskaptenen i hoppning Jan Olof Wannius, sportchefen Jan Fristedt samt makarna Michael och Lotta Schultz. Makarna Schultz medverkade såsom ombud för Peter Gustafsson. Michael Schultz anklagade Sylve Söderstrand för att under Englandsresan ha försökt förgripa sig sexuellt på eller ha gjort sexuella närmanden mot Peter Gustafsson, då denne var 17 eller 18 år. Efter ett flera timmar långt möte kom Jan Olof Wannius och Jan Fristedt fram till att anklagelserna mot Sylve Söderstrand saknade grund. Sylve Söderstrand har sedermera fått veta att Peter Gustafsson har uppgett för Michael Schultz att anklagelserna var osanna.

År 2001 var Sylve Söderstrand ridskolechef i Strömsholm. Charlotte Björe var hoppinstruktör där. Hon var tränare för Victoria Dengg. Vid ett tillfälle frågade Victoria om hon fick ta med sig en kompis för träning. Charlotte Björe accepterade detta, men när hon fått klart för sig att kompisen var Peter Gustafsson förklarade hon för honom att hon inte kunde ta sig an honom, såvida han inte först gjorde klart sina mellanhavanden med Sylve Söderstrand. Detta slutade med att Peter Gustafsson lämnade Strömsholm i vredesmod och att Ridsportförbundet kopplades in.

I samband med Falsterbo Horse Show sommaren 2011 mottog Ivan Zululeta den 3 juli på internetapplikationen GRINDR en bild av en mansperson i badbyxor. GRINDR är en världsomspännande s.k. mötesplats som används av homosexuella män. Bilden var beskuren upptill så att den övre delen av personens ansikte inte syntes. Personen på bilden är Peter Gustafsson. Bilden är tagen vid swimmingpoolen på hans gård och Sylve Söderstrand hävdar att det är Peter Gustafsson som var avsändare. Den 14 juli 2011 fick Ivan Zululeta likaså på GRINDR och från samme avsändare ett textmeddelande som löd ”Vänta är det inte du som är tillsammans med pedofilen?” Ivan Zulu-

leta svarade ”Ursäkta... Vem är du?” På detta följde Peter Gustafssons kommentar ”Jo det är det! Fy Fan!”

I november 2011 blev Victoria Dengg uppringd av Peter Gustafsson som uppgav att Sylve Söderstrand hade antastat honom sexuellt under Englandsresan år 1991 och att Victoria Dengg nog skulle bli kontaktad av en journalist med anledning av den händelsen och vad som förekommit i samband med hans besök i Strömsholm år 2001.

Stockholm Horse Show i slutet av november är en mycket stor händelse i ridsportvärlden. Tisdagen före 2011 års tävlingar gjorde Peter Gustafsson en uppdatering av sin Facebooksida. Uppdateringen hade följande lydelse: ”Peter G. Gustafsson har fattat ett stort beslut idag. det viktigaste som hänt inom den svenska idrotten 2011, är modet som Patrik Sjöberg visat då han går ut och berättar om de övergrepp som han utsatts för i sin ungdom, nu är det dags att granska svensk ridsport o vad den har på sitt samvete!” Detta meddelande fick stor uppmärksamhet och ledde till mycken oro i ridsportkretsar. Bland annat kontaktade Malin Baryard Helena Persson, som var bekant med Peter Gustafsson, och frågade vad Peter Gustafssons inlägg syftade till. I enlighet med Malin Baryards önskan ringde Helena Persson till Peter Gustafsson och ställde samma fråga. Han svarade att det var Sylve Söderstrand och dennes sexuella övergrepp på honom som han avsåg samt att det skulle ges stor spridning. Helena Persson vidarebefordrade informationen till Malin Baryard.

Spridningen av förtalsuppgifterna har fått allvarliga konsekvenser för Sylve Söderstrand på ett såväl allmänmänniskt som ett socialt och yrkesmässigt plan. Medvetenheten om att dessa uppgifter sprids innebär ett fortlöpande och intensivt psykiskt lidande för honom. Det har inte varit försvarligt att sprida uppgifterna. De är osanna och det har inte funnits skälig grund för dem. Det är uppgiftslämnaren som har bevisbördan för sanningshalten och att det förelegat skälig grund.

Omfattningen av skadan ska bedömas i ett större sammanhang. Sylve Söderstrand är homosexuell och lever i ett äktenskap med Ivan Zululeta. Han har i sitt yrkesliv tydligt

fått erfara att det fortfarande finns starka fördomar mot homosexuella män i samhället i allmänhet och i idrottskretsar i synnerhet. Sylve Söderstrand är således i en särskilt utsatt situation som homosexuell idrottstränare på elitnivå.

Skadeståndet har beräknats utifrån tryckfrihetsrättslig praxis där man har bedömt skadan för grovt förtal i liknande fall till det yrkade beloppet.

Peter Gustafsson

Före Englandsresan var han erbjuden att köpa en häst av Michael Schultz, en häst som han provridit och blivit mycket förtjust i. Sylve Söderstrand menade emellertid att man kunde få tag på en bättre häst till ett lägre pris i England. Självt var han 17-18 år och, såg mycket upp till Sylve Söderstrand. Denne hade kommit att bli som en fadersgestalt för honom.

Åter i Sverige med den nyinköpta hästen visade det sig att den var behäftad med skador. Den uppgivna åldern stämde inte och även det åsatta namnet var felaktigt. På grund av skadorna tvingades man avliva hästen efter knappt ett halvår.

Det är riktigt att han talade in ett meddelande på Sylve Söderstrands telefonsvarare. I meddelandet uppgav han någonting i stil med att ”om Sylve Söderstrand inte hjälpte honom med en återgång av hästköpet skulle han kontakta ordföranden i Enköpings ridklubb och berätta vad som skett i hotellrummet i England”. Meddelandet hade sin grund i att han kände sig oerhört sårad och kränkt av det som hänt och att Sylve Söderstrand efter återkomsten till Sverige hade ”tagit sin hand” ifrån honom. Han var förvirrad och visste inte hur han skulle hantera situationen. Någon kontakt med ridklubbens ordförande tog han emellertid inte.

I anledning av Peter Gustafssons nedstämdhet och bekymmer kontaktade hans föräldrar vännerna Ove och Lena Rosengren. Ove Rosengren, som var specialist på männi-

skor i kris gav rådet att inte polisanmäla händelsen i England, eftersom hans bedömning var att det skulle innebära en alltför uppslitande process för den 18-årige Peter.

Hösten 1992 började Peter Gustafsson träna för Michael Schultz och fick förtroende för honom. Michael Schultz varnade Peter Gustafsson för Sylve Söderstrand och uppgav att denne var psykiskt labil och bland annat hade vårdats på Ulleråkers sjukhus. Peter Gustafsson berättade då om det sexuella övergreppet på honom i England. Han nämnde också att hans föräldrar hade beskrivit detta i ett brev till Ridsportförbundet. Michael Schultz, som skulle till ett möte på förbundet, erbjöd sig att ta med sig brevet och överlämna det dit. Efter mötet förklarade Michael Schultz att förbundets företrädare inte ens hade läst brevet. Michael Schultz uppträdde inte som ombud för Peter Gustafsson.

Påståendena att Peter Gustafsson sedermera har tagit tillbaka sina anklagelser mot Sylve Söderstrand är oriktiga.

År 2001 åkte Peter Gustafsson tillsammans med sin vän Victoria Dengg till Strömsholm för att hoppträna för Charlotte Björe. Den första morgonen där meddelade Charlotte Björe att Peter Gustafsson inte fick vara kvar, eftersom hon hade fått veta att det fanns något otalt mellan honom och Sylve Söderstrand. Peter Gustafsson såg sig då nödsakad att berätta för Charlotte Björe och Victoria Dengg vad osämjan handlade om, dvs. händelsen på hotellrummet i England.

Sommaren 2002 berättade Michael Schultz att han bodde granne med Aftonbladets reporter Rikard Aschberg och att Peter Gustafsson skulle kunna vända sig till denne för att tala ut om övergreppet. Peter Gustafsson tackade nej, eftersom han inte ville offentliggöra saken. Michael Schultz valde då att själv tala med Rikard Aschberg om händelsen i England. Rikard Aschberg sökte därefter upp Peter Gustafsson men han avböjde än en gång publicitet.

Att Ivan Zululeta har fått en bild och ett par meddelanden skickade till sig på GRINDR kan Peter Gustafsson inte lastas för. Bilden föreställer i och för sig honom. Han har den i sitt ”fotoalbum” på sin Facebooksida, varifrån den enkelt kan hämtas. Han har inte skickat bilden och inte heller något meddelande till Ivan Zululeta. Falsterbo Horse Show är ett stort evenemang som brukar besökas av cirka 70 000 åskådare.

Peter Gustafsson förnekar att han i november 2011 lämnat påstådda uppgifter till Victoria Dengg.

Det är riktigt att han i slutet av november 2011 gjorde den i målet citerade uppdateringen av sin Facebooksida. Det är känt att det förekommit sexuella övergrepp av tränare på elever. Detta framgår bland annat av flera domar. Det finns också exempel på att sådana dömda personer efter avtjänade straff har återtagits som tränare. Peter Gustafsson brinner för ridsporten och är angelägen om att sexuella förbrytelser inte ska förekomma där. Ingen utpekas vid namn i hans inlägg. Kort tid efter hans uppdatering blev han uppringd av Helena Persson som påstod att hon kontaktade honom å Malin Baryards vägnar. Helena Persson frågade vad han menade med sitt inlägg och hotade med att han ”genast måste lägga ned” om han ville vara kvar inom ridsporten. Han redogjorde för bakgrunden till uppdateringen och tillade att Malin Baryard var välkommen att kontakta honom, om hon hade någon fråga.

BEVISNINGEN

Sylve Söderstrand och Peter Gustafsson har på egen begäran hörts under sanningsförsäkran. Vittnesförhör har hållits på Sylve Söderstrands begäran med Daniella Franzetti, Bo Söderdahl, Charlotte Björe, Michael Schultz, Lotta Sjöberg, Pether Markne, Ivan Zululeta, Helena Persson, Victoria Dengg och Jan Olof Wannius samt på begäran av Peter Gustafsson med Mats Persson, Niklas Fredriksson, Susanne Fredriksson, Kerstin Gustafsson och Lena Rosengren.

Vidare har båda parter åberopat viss skriftlig bevisning, Sylve Söderstrand bland annat statusuppdateringen av Peter Gustafssons Facebooksida, en skärmdump från Ivan Zululetas mobiltelefon med den bild som påstås föreställa Peter Gustafsson och meddelanden med pedofilanspelningar, m.m. På begäran av Sylve Söderstrand har också hållits syn på ett fotografi av Peter Gustafsson motsvarande den bild som fanns på Ivan Zululetas skärmdump.

Sylve Söderstrand och Peter Gustafsson har vitsordat vad som har anförts till utvecklande av deras talan, dock med följande tillägg och förtydliganden.

Sylve Söderstrand

Det var troligen i början av 1990-talet som Peter Gustafsson blev en av hans elever. Peter var intresserad och ambitiös. Han hade en häst med en rörelsestörning. Hans familj bestämde därför att en ny häst skulle köpas åt honom. Sylve Söderstrand har förmedlat många hästar till elever. Han har ingen minnesbild av att det var tal om att Peter skulle köpa en häst av Michael Schultz och han avråder för övrigt aldrig från köp av en häst som han inte sett.

Hotellnatten i England tillbringade han, Peter och Daniella i var sitt rum. Det var absolut ingen fest den kvällen och han var sannerligen inte alkoholpåverkad. Han var överhuvud taget mycket måttlig med alkohol under dessa år som aktiv tävlingsryttare.

Efter återkomsten till Sverige tävlade han i september samma år, alltså 2001, i SM och blev tvåa. Peter skickade honom då en stor bukett röda rosor tillsammans med en skriftlig gratulation och hälsningen ”många kramar. Peter” i ett kuvert med ett stort hjärta på. Sylve Söderstrand var homosexuell även vid den tiden men höll medvetet en låg profil rörande denna sin läggning och han tror inte att han talade med Peter om den. Emellertid var det känt för hans elever att han hade en manlig partner. Hans uppfattning är att Peter hade andra känslor för honom än enbart elevens för sin tränare. Ungefär tre veckor efter blomstergåvan tog han upp detta med Peter som därmed slutade

träna hos honom. Strax efteråt fick han ett telefonsamtal om att det var något fel på Peters häst och att man ville lämna tillbaka den. Kort därefter fick han det första meddelandet på telefonsvararen från Peter. ”Om du inte löser problemet med hästen ska jag sätta dit dig och förstöra för dig”, löd meddelandet om än kanske inte ordagrant. Ett par dagar senare kom det andra meddelandet från Peter på telefonsvararen. Det gick ut på att han skulle sprida ut att Sylve Söderstrand hade utnyttjat honom sexuellt, att han skulle sätta dit Sylve Söderstrand och förstöra för honom. Det här hände ungefär sex månader efter Englandsresan.

Sylve Söderstrand blev både upprörd och kränkt. Han ville göra en polisanmälan men bestämde sig för att först rådgöra med advokaten Maud Fohlin. Hon skrev ett brev till familjen Gustafsson om att man skulle försöka komma till rätta med hästproblemet och att Peter var tvungen att upphöra med sina hotelser, annars skulle en polisanmälan göras. Sylve Söderstrand fick sedan ett brev från Peters far som meddelade att man skulle lösa hästaffären själva och att de inte avsåg att gå vidare med saken.

Bandinspelningarna från telefonsvararen lämnade Sylve Söderstrand till Maud Fohlin i anslutning till att han kontaktade henne.

När han år 1992 fick en förfrågan från Ridsportförbundet om han ville bli ledare för unga ryttare och samtidigt tillfrågades om han var förtjust i småpojkar blev han upplyst att det var en elev hos Michael Schultz som hade påstått att så var fallet.

Under Ryttnar-OS i Hong Kong år 2008 kom han på nytt i kontakt med Michael Schultz som uppgav att han var ledsen för att det blivit så fel en gång i tiden och att Peter inför honom hade tagit tillbaka påståendet om sexuellt övergrepp i England, att han hade lämnat den osanna uppgiften för att han var besviken efter att ha blivit avvisad av Sylve Söderstrand.

År 2001 ville Peter träna i Strömsholm. Sylve Söderstrand förklarade för tränaren Charlotte Björe att han inte ville ha Peter där, såvida denne inte först med honom redde

ut det groll som fanns mellan dem. Charlotte Björe återkom sedan till Sylve Söderstrand och frågade om grollet blivit utrett men fick ett nekande svar. ”Får Peter komma till dig”, frågade Charlotte Björe. ”Självklart”, svarade Sylve Söderstrand. Charlotte Björe ska därefter ha sagt till Peter att antingen fick han reda ut det som skulle redas ut eller åka därifrån. Därpå blev det ”ett fruktansvärt liv” och även Ridsportförbundet blev involverat.

Sylve Söderstrand och Ivan Zululeta har en öppen och fin relation. I samband med Falsterbo Horse Show 2011 kom Ivan chockad och visade Sylve Söderlund en besku-ren bild och ett meddelande på sin mobiltelefon. ”Är det du som är ihop med pedofi-len”, löd meddelandet. Ivan är teknisk kunnig och kunde få fram bilden i obeskuret skick. Sylve Söderstrand blev både kränkt och bestört. Han insåg att det förfärliga aldrig skulle ta slut. Det hade då pågått i nästan 20 år.

I samband med tävlingarna i Globen i slutet av november 2011 hade Malin Baryard läst på Peters Facebooksida och frågat en bekant tränare vad saken gällde samt fått till svar att det nog var fråga om ”det gamla ryktet”. Även Helena Persson blev tillfrågad av Malin Baryard. Helena Persson kontaktade Peter som förklarade att det skulle bli slut på Sylve Söderstrand. Från första tävlingsdagen i Globen talade banpersonal, ryt-tare, hästägare med flera om Peters Facebookinlägg. Det blev ”en stor snackis”

Enligt Helena Persson och många andra har Peter benämnt Sylve Söderstrand som ”pedofilen” ända sedan händelserna i Strömsholm pingsthelgen 2001.

Sylve Söderstrand upplever att situationen med kränkningarna har blivit allt plågsam-mare med åren. Det har varit svårt att som ledare och homosexuell ha detta hängande över sig mer än 20 år. Många sömnlösa nätter har det blivit. Hans psyke har blivit starkt påverkat. Det viktigaste för honom är dock hans och Ivans relation. Han tog där-för meddelandet på GRINDR särskilt hårt.

Peter Gustafsson

År 1990 började han träna för Sylve Söderstrand. Under jullovet det året blev han erbjuden ett rum i ridhuset och att rida Sylves hästar. En kväll under den perioden berättade Sylve att han var homosexuell. Peter Gustafsson ställde många frågor kring gaylivet och Sylve undrade om även han tyckte om killar. ”Troligen” svarade han. Sylve rådde honom att vara försiktig, inte minst med tanke på smittorisen.

När det sedan blev tal om att han skulle ha en ny häst var hans mor mycket tveksam till en Engelsresa. Hon ansåg att det borde finnas lämpliga hästar på närmare håll och kontaktade bland andra Michael Schultz, som erbjöd sig att sälja hästen Jasper Finch för 150 000 kr. Peter Gustafsson provred hästen och fattade tycke för den. I ett telefonsamtal avrådde emellertid Sylve från det hästköpet och propsade på att det fanns bättre alternativ till rimligare priser i England. Så det blev en Engelsresa. Den första natten där bodde de hemma hos Sylves Englandskontakt Barry Fox. Vid provridningen av en stor mängd hästar fattade Peter Gustafsson tycke för en häst vid namn Playtime. Natt nummer två tillbringade sällskapet på ett motell. Då var hästköpen avklarade. För att fira dessa åkte de till en krog. Där blev Peter Gustafsson bjuden på två starköl. Barry Fox, som var chaufför till och från krogen, och Sylve drack betydligt mer starköl. Sylve och Peter Gustafsson skulle dela rum för natten. Åter på motellet och efter sedvanliga toalettbestyr inför sänggåendet hade både Peter Gustafsson och Sylve enbart kalsonger på sig. Sylve förklarade att han var ”förtjust” i Peter Gustafsson samt kramade honom och stoppade en hand baktill innanför hans kalsonger. Båda föll via sängkanten till golvet, där Peter Gustafsson lyckades göra sig fri. Sylve yttrade ”förlåt”, varefter båda lade sig i dubbelsängen och sov.

Ingenting ytterligare blev sagt om det som förekommit, men morgonen efter var det ganska frostigt mellan Peter Gustafsson och Sylve.

Hemma igen efter Engelsresan ville Peter Gustafsson inte träna vidare för Sylve. Detta meddelade han sina föräldrar, men de insisterade på att han skulle fortsätta och

så blev det. Vid den första träningen hoppade Playtime bra, vid den andra enbart över låga hinder och vid den tredje träningen inte alls. Sylve lämnade därmed träningen och ”tog sin hand ifrån” Peter Gustafsson, som grät och förklarade att han aldrig skulle återkomma till Sylve. Han mådde dåligt och avbröt sin skolgång detta sista år i gymnasiet.

Några rosor har han aldrig skänkt Sylve och inte heller haft något samtal med denne av påstått slag.

Det är endast en gång som han har lämnat ett meddelande på Sylves telefonsvarare. Han kände till att Sylve och ordföranden i Enköpings Ridklubb inte hade någon bra relation och talade in ”hjälp du mig inte med hästen berättar jag för ridklubbens ordförande vad som hände i England och då får du ett helvete”.

Ny tränare för Peter Gustafsson blev Michael Schultz och fortsättningen av hösten 1991 hoppade Playtime ganska bra. Michael Schultz berättade att Sylve var psykiskt instabil och i det sammanhanget redogjorde Peter Gustafsson för vad som hänt i motelrummet i England.

Det framkom emellertid snart att Playtime hade ett flertal allvarliga defekter. Han avlivades i början av år 1992.

Det var först efter det att brevet från Maud Fohlin kommit som Peter Gustafsson berättade för sin familj vad som hänt under Englandsresan. Han hade inte velat ”gå ut med” att han var homosexuell.

Michael Schultz kom att utnyttja det han i förtroende hade fått höra om händelsen i England och spred det till många, bland andra till journalisten Rikard Aschberg, men Peter Gustafsson vägrade medverka till ett offentliggörande.

När han år 2001 var i Strömsholm tillsammans med Victoria Dengg för att träna för Charlotte Björe klargjorde hon att han var tvungen att reda ut det han hade otalt med Sylve, innan han fick inleda träningen. Han vägrade och fick beskedet att han därmed var tvungen att ge sig av. Charlotte Björe förtydligade att Sylve hade ”gått i taket” och ”blivit ursinnig” av att Peter Gustafsson var där. I det sammanhanget berättade han för Charlotte Björe och Victoria Dengg vad som hänt under Engelsresan.

I samband med Stockholm Horse Show år 2007 träffade han Charlotte Björe på nytt och lovordade att hon som tv-kommentator trots allt varit objektiv när hon recenserade hans häst Clark. Charlotte Björe replikerade att hon och han aldrig hade haft något otalt med varandra, men att hon i Strömsholm varit tvungen att stå på Sylves Söderstrands sida, eftersom han varit hennes chef och ”en mycket speciell man”.

I oktober eller november 2011 var Sylve och hoppkommitténs ordförande Gunnar Larsson i Strömsholm samtidigt som Peter Gustafsson. Sylve och hans sällskap blängde och pekade på honom och fnissade. ”Nu får det vara nog”, tänkte han. Det förekom så mycket maktmissbruk och sexuella övergrepp på barn inom ridsporten och detta borde absolut stävjas, menade han. Därför gjorde han, med Patrik Sjöberg som förebild, uppdateringen av sin Facebooksida. Han hade vid den tiden cirka 5 000 ”vänner” på Facebook. Strax efter uppdateringen ringde Helena Persson, som han såg som en personlig vän och framgångsrik ryttare till en av hans hästar. Hon berättade att Malin Baryard hade sms:at henne och ville veta vem som åsyftades i inlägget. ”Inte vem utan vilka”, svarade han. ”I mitt fall gäller det händelsen i England, men det är alla andra”, fortsatte han och tillade att om Malin Baryard hade fler frågor så var hon välkommen att själv kontakta honom. Dagen efter ringde Helena Persson på nytt och förklarade att hon inte ville rida någon av hans hästar i fortsättningen.

Det stämmer inte att han till Michael Schultz skulle ha sagt att hans påståenden om vad som hänt i motellrummet i England varit osanna. År 2008 eller 2009 vittnade han mot Michael Schultz i en rättegång om en häststöld där Mats Persson var motpart.

Han har inte kontaktat Ivan Zululeta på GRINDR. Det fotografi som förekommer i målet hade han i ett galleri på sin Facebooksida, varifrån det enkelt kunnat kopieras.

Han har aldrig benämnt Sylve ”pedofilen”.

Vittnena har lämnat bland annat följande uppgifter.

Daniella Franzetti

Hon har tävlat i hästhoppning i många år och är vän till Sylve Söderstrand men har just ingen relation till Peter Gustafsson. Vid tiden för Englandsresan var hon 16 år. Hon har en minnesbild av att det var lite snö på marken när hon provred någon häst under resan.

Resans andra dag var Barry Fox inte med längre. Hon, Sylve Söderstrand och Peter Gustafsson övernattade då på ett motelliknande hotell. Alla tre hade varsitt rum. Det är hon absolut säker på. De åt middag i en angränsande byggnad som hörde till hotellet. Ingen som helst alkoholförtäring förekom. Även detta är hon helt säker på. Alla tre gick till sina respektive rum kl 21-22. Hon anser inte att påståendet om sexuell förgripelse mot Peter Gustafsson är trovärdig. Sista dagen i England, dvs. hemresedagen, var stämningen mellan de tre bra som vanligt. Ingen förändring märktes.

Under Stockholm Horse Show 2011 arbetade hon som funktionär. Vid en lunch förekom diskussioner om huruvida Sylve Söderstrand en gång i tiden hade gjort sig skyldig till ett sexuellt övergrepp på Peter Gustafsson.

Sylve Söderstrand har absolut inte försökt instruera henne om vad hon skulle säga i sitt vittnesmål.

Bo Söderdahl

Åren 1990-1992 var han och Sylve Söderstrand sammanboende ”till 95 procent”. De är numera vänner.

Peter Gustafsson träffade han i samband med att denne tränade hos Sylve. Peter såg upp till Sylve. Möjligen var han förtjust i denne. År 1991 fick Sylve ett stort fång röda rosor av Peter.

Efter Englandsresan började det ringa väldigt mycket under kvällar och nätter på Sylves hemtelefon men ingen gav sig tillkänna. Detta pågick kanske två veckor. Vid ett tillfälle fanns ett meddelande från Peter på telefonsvararen. Meddelandet, som var hålllet i en aggressiv ton, gick ut på att om Sylve inte hjälpte till med en hästaffär skulle Peter förstöra Sylves liv. Det väckte obehagskänslor. Någon tid därefter kom ytterligare ett meddelande med i princip samma innehåll från Peter på telefonsvararen. Sylve lämnade bandinspelningarna till sin dåvarande advokat.

När det gäller alkoholförtäring var Sylve mycket måttlig och försiktig.

Charlotte Björe

Hon arbetar som hopptränare och expertkommentator hos SVT. Sylve Söderstrand och hon är vänner sedan 25 år tillbaka. Peter Gustafsson har hon träffat vid några tillfällen på träningar.

Första gången hon hörde ryktas att Sylve Söderstrand skulle ha förgripit sig sexuellt på Peter Gustafsson var i anslutning till att hon och Sylve Söderstrand hade blivit tillfrågade om de ville bli ungdomsledare för hopplandslaget. Sylve berättade att han blivit kallad till Ridsportförbundet, att han hade haft obehag av Peter Gustafsson och bland annat blivit hotad av denne per telefon.

År 2001 arbetade hon som tränare i Strömsholm. Victoria Dengg kom dit tillsammans med Peter Gustafsson för att hoppträna. Charlotte Björe ville inte ta sig an Peter Gustafsson. Hon ringde Sylve Söderstrand som uppgav ”be Peter komma till mig så vi får reda ut det här”. När Peter Gustafsson fick höra detta blev han mycket upprörd och skrek att Sylve Söderstrand minsann inte skulle tro att han kunde styra och ställa som han ville. Charlotte Björe förklarade för honom att han inte var välkommen att träna där. Detta var helt och hållet hennes eget beslut.

Vid en hästtävling år 2007 kontaktades hon av Peter Gustafsson som sade sig uppskatta att hon som tv-kommentator var objektiv och professionell, trots att han och Sylve Söderstrand inte hade någon bra relation och det fanns meningsskiljaktigheter dem emellan.

Strax före Stockholm Horse Show 2011 blev hon uppringd av Pether Markne som meddelade att det gick rykten på Facebook om Sylve Söderstrand. Bland ”hästfolk” var det mycket ”snack” om detta hela helgen. Man befarade att det skulle komma fram sådant som kunde skada sporten.

Michael Schultz

Han arbetar som hopptränare och hästhandlare. Sylve Söderstrand känner han som en kollega. Peter Gustafsson är en gammal god vän som han har haft som hoppelev.

I början av 1990-talet blev han kontaktad av Peter Gustafsson med anledning av att denne ville börja träna för honom. Peter Gustafsson förklarade att han var missnöjd med Sylve Söderstrand på grund av en hästaffär och att Sylve Söderstrand hade förgripit sig sexuellt på honom i England.

År 1991 eller 1992 blev Michael Schultz och hans dåvarande hustru Lotta samt Sylve Söderstrand oense på en SM-tävling i Örebro och blev i anledning därav kallade till ett möte på Ridsportförbundet. På detta möte skulle även frågan om Peter Gustafssons

beskyllningar av sexuell natur mot Sylve Söderstrand behandlas. Peter Gustafssons föräldrar krävde att förbundet skulle agera polisiärt och gav Michael och Lotta Schultz i uppdrag att vara ombud för Peter Gustafsson och föra hans talan på mötet. Michael Schultz överlämnade ett brev från föräldrarna. Mötesdeltagarna enades om att förbundet inte skulle gå vidare med saken och att det fick ankomma på Peter Gustafsson om han ville fortsätta och göra en polisanmälan. Detta rapporterade Michael Schultz till Peter Gustafsson och hans föräldrar omedelbart efter mötet. Peter Gustafsson förklarade emellertid att han absolut inte ville låta saken prövas rättsligt. Michael Schultz hade långa samtal med Peters mor om detta. Till en början trodde Michael Schultz på Peter Gustafssons uppgifter om vad som skulle ha förekommit under Englandsresan men började tveka när Peter vägrade göra en polisanmälan och ändå fortsatte att misskreditera Sylve Söderstrand genom att kalla honom för pedofil m.m.

Kontakten mellan makarna Schultz och Peter Gustafsson upphörde med ”buller och brak” år 1998.

I början av 2000-talet, efter det att Peter Gustafsson hade blivit ”utkastad” från Strömsholm, kontaktade han Michael Schultz på nytt och förklarade att Sylve Söderstrand skulle bort från Ridsportförbundet. Michael Schultz och Peter Gustafsson tog upp samarbetet igen. Bland annat gjorde de en gemensam resa till Holland för att köpa hästen Clark. Under den resan talades de vid en hel del som vänner. Peter Gustafsson uttryckte sina negativa åsikter om Sylve Söderstrand och menade att han själv skulle göra karriär och få bort denne. Han nämnde att han hade varit kär i Sylve men blivit ratad och att han hade varit väldigt orolig för hur hans mor skulle reagera, om hon fått veta att han var homosexuell. Han ansåg sig emellertid sedermera ha ”landat” i sin homosexuella identitet, vilket innebar att han kunde ta tillbaka sina påståenden om sexuellt övergrepp från Sylves sida, något som han inte hade kunnat göra tidigare på grund av rädslan för vad avslöjandet av hans sexuella läggning skulle leda till.

Omedelbart efter detta samtal ringde Michael Schultz till sin hustru och berättade vad Peter Gustafsson hade sagt.

I samband med Ryttrar-OS i Hong Kong år 2008, där Sylve Söderstrand medverkade som norsk förbundskapten, vidarebefordrade Michael Schultz Peter Gustafssons uppgifter till denne.

Mats Persson är en gammal samarbetspartner till Michael Schultz. De har haft rättegångar mot varandra under andra hälften av 2000-talet. I en av dessa rättegångar vittnade Peter Gustafsson till förmån för Mats Persson. Vittnesmålet hade emellertid ingen betydelse för utgången.

Hopphästen Jasper Finch har gått i träning hos Michael Schultz. Den ägdes av en veterinär och såldes sedermera. Peter Gustafsson kan ha sett hästen på någon tävling men han har aldrig provridit den.

Lotta Sjöberg (tidigare Schultz) har lämnat uppgifter som i allt väsentligt överensstämmer med Michael Schultz vittnesmål. Hon har tillagt att det i samband med Stockholm Horse Show 2011 talades en hel del om Peter Gustafssons Facebookuppdatering och att Sylve Söderstrand skulle få problem.

Peter Markne

Han är tränare och förbundskapten för juniorhopplandslaget och en kollega till Sylve Söderstrand i Svenska Ridsportförbundet. Peter Gustafsson känner han igen från tävlingssammanhang.

Under årens lopp har förekommit rykten om att Sylve Söderstrand ska ha förgripit sig sexuellt på Peter Gustafsson.

Inför Stockholm Horse Show 2011 ringde Malin Baryard och frågade vad som låg bakom en Facebookuppdatering av Peter Gustafsson. Han rådde henne att kontakta Helena Persson och efter Helena Perssons samtal med Peter Gustafsson fick han höra att denne skulle släppa information om det övergrepp han blivit utsatt för i England år

1991 och att det skulle ske i samband med de stundande tävlingarna. Han vidarebefordrade dessa uppgifter till Sylve Söderstrand.

När tävlingarna sedan kommit igång talades det mycket om detta ”back stage”, bland ryttare och annat ”hästfolk”. 10-20 personer hörde han diskutera saken.

Ivan Zululeta

Han har levt tillsammans med Sylve Söderstrand åtta år och bedriver ridsportverksamhet med denne.

I samband med Falsterbo Horse Show år 2011 fick han i sin mobiltelefon på ”appen” GRINDR en bild på en mansperson i badbyxor. Ett sådant utskick brukar betyda att avsändaren vill ha kontakt. Han besvarade inte utskicket. När han drygt en vecka senare på nytt startade mobiltelefonen hade han från samme avsändare fått en fråga om det var han som var tillsammans med ”pedofilen”. Detta var en chockartad upplevelse. Att påstå att någon är pedofil är en mycket allvarlig anklagelse. Han visste inte hur han skulle hantera situationen men visade Sylve vad som fanns på telefonens display. Sylve blev väldigt upprörd och förklarade att avsändaren var en man som vägrade lämna honom ifred, Peter Gustafsson. Ivan Zululeta skickade tillbaka en fråga på telefonen ”ursäkta vem är du” och fick strax därpå svaret ”Jo det är det! Fy fan!” På detta svarade Ivan Zululeta i sin tur ”Peter för att bli respekterad måste du respektera andra”. ”Vi får väl se hur länge det varar”, replikerade avsändaren och förhindrade fortsatt konversation genom att stänga ned websidan.

Helena Persson

Hon har medverkat i hopplandslaget sedan år 1992 och arbetar med utbildning, tävling och försäljning av hästar. Under årens lopp har hon ridit några av Peter Gustafssons hästar och hon ansåg sig ha en bra relation till honom.

När Peter Gustafsson hade gjort sin Facebookuppdatering i november 2011, en uppdatering som hon själv inte har läst, ringde Malin Baryard till henne och påtalade att Peter skulle komma ut med någonting, att någon inom ridsporten skulle ”hängas ut”. Malin Baryard undrade vad inlägget handlade om. Helena Persson erbjöd sig att kontakta Peter Gustafsson. Hon gjorde så och hänvisade till Malin Baryards frågor. Peter frågade om han fick spela in samtalet. Helena Persson blev förvånad men accepterade. Peter berättade att det handlade om Sylve Söderstrand, om att denne varit berusad under Englandsresan i början av 1990-talet och försökt att få av Peter kläderna men att Peter lyckats avbryta försöket. Helena Persson ifrågasatte om det verkligen var lämpligt att ”dra” den saken via media och i synnerhet i anslutning till hästtävlingarna i Globen. Hon undrade om det inte vore bättre om Peter Gustafsson talade ut med Sylve Söderstrand om saken. Peter svarade att detta hade han kunnat göra, men inte efter det att han blivit utkastad från Strömsholm sommaren 2001. Han tillade att han hatade Sylve. Helena Persson försökte förklara att Peter Gustafssons planerade tillkännagivande kunde komma att skada sporten som sådan och göra det svårt för Peter att få bra samarbetspartners i framtiden. Flera gånger frågade hon om han verkligen hade tänkt sig för. Hon har ingen minnesbild av att Peter sa att Malin Baryard kunde kontakta honom om hon ville.

Efter detta samtal, som varade säkert tio minuter, har Helena Persson inte haft något samarbete med Peter Gustafsson.

Så länge hon kan minnas har hon hört i ridsportskretsar att det mellan Peter Gustafsson och Sylve Söderstrand funnits någon sorts förhållande som skurit sig.

Victoria Dengg

Hon har varit hoppryttare och är bekant med Peter Gustafsson.

I Strömsholm år 2001 förklarade Charlotte Björe att Peter var tvungen att reda ut någonting med Sylve Söderstrand innan han fick träna. Victoria Dengg visste inte vad som skulle redas ut, men det blev ”ett jäkla liv”.

I november 2011 blev hon uppringd av Peter som berättade att han hade lämnat hennes namn till en journalist. Han ville att hon skulle berätta för journalisten om händelsen i Strömholm och även att Sylve Söderstrand hade utsatt honom för ett våldtäktsförsök. Hon blev chockad och avslutade snabbt samtalet.

Någon vecka senare ringde en person som uppgav sig vara journalist och sade att ”det gällde Peter Gustafsson och Sylve Söderstrand”. Hon förklarade att hon inte hade någonting att berätta och avslutade samtalet.

Jan Olof Wannius

Han har varit tävlingsryttare i hästhoppning och förbundskapten åren 1990-2000. Numera är han ordförande och VD i Falsterbo Horse Show, m.m. Sylve Söderstrand och han har varit bekanta ända sedan de tävlade mot varandra på 1980-talet. Sylve ingår i förbundsstyrelsen för Falsterbo Horse Show. Peter Gustafsson känner han inte.

Troligen år 1992 blev han uppringd av sportchefen i Ridsportförbundet Jan Fristedt. Sylve Söderstrand hade blivit erbjuden ett ledaruppdrag i förbundet och ett rykte hade spritts om att han hade utsatt någon för ett sexuellt övergrepp. Jan Olof Wannius menade att saken tvunget skulle redas ut och man kallade till ett möte på förbundet. Där deltog, förutom hans själv och Jan Fristedt, Sylve Söderstrand samt Michael och Lotta Schultz. Makarna Schultz företrädde på något sätt Peter Gustafsson, som var den som skulle ha blivit utsatt för det sexuella övergreppet. Sylve Söderstrand bestred kategoriskt anklagelsen. Såvitt Jan Olof Wannius kan erinra sig ringde Michael Schultz under förhandlingarna till Peter Gustafsson. Mötet pågick tre timmar och även annat än den nämnda anklagelsen avhandlades. Det som framkom om anklagelsen var väldigt löst. Mötet slutade med ett besked om att man från förbundets sida inte ansåg sig ha någon

grund att agera vidare i saken och att det inte fanns skäl att förvägra Sylve Söderstrand ledaruppdraget ifråga. Om Peter Gustafsson ville föra ärendet vidare så var det upp till honom. Jan Olof Wannius minns inte om makarna Schultz överlämnade något brev i samband med mötet.

I början av 2000-talet ringde Sylve Söderstrand och berättade att det hade varit någon form av dispyt i Strömsholm. Detta resulterade i en viss turbulens inom Ridsportförbundet. Jan Olof Wannius rådde Sylve Söderstrand att anlita ett juridiskt ombud, vilket denne även gjorde.

Veckan före ryttartävlingarna i Globen år 2011 ringde Sylve Söderstrand och berättade att Peter Gustafsson hade gjort en Facebookuppdatering om någonting som skulle komma skaka om hela ryttarsverige, det som Peter Gustafsson påstått skulle ha hänt 20 år tidigare. Sylve Söderstrand var mycket upprörd. Jan Olof Wannius rådde honom än en gång att anlita ett juridiskt ombud och själv ägna sin kraft och tid åt det svenska hopplandslaget. Jan Olof Wannius besökte Globen i samband med tävlingarna. Ett par-tre ryttare pratade med honom om skrivierna på Facebook och ryktet om Sylve Söderstrands påstådda sexuella övergrepp.

Tidigare samma år hade Sylve Söderstrand i ett samtal med Jan Olof Wannius uppgett att han fått besked av Michael Schultz om att Peter Gustafsson för denne erkänt att de sexuella påståendena inte var sanna. Jan Olof Wannius ringde till Michael Schultz och fick dessa uppgifter bekräftade.

Mats Persson

När han år 2003 var på ett besök hos makarna Schultz, där han hade en häst, kom Peter Gustafsson dit i bil. Michael Schultz for då upp och svor och undrade vad Peter Gustafsson hade där att göra. Därefter försvann han ut genom dörren. När han sedan kom in igen satt Lotta Schultz och grät. ”Tog han Clark, tog han Clark”, frågade hon. ”Det

var rätt åt den djävla bögfittan att Sylve Söderstrand förgrep sig på honom i England”, skrek Michael Schultz.

Sedermera blev det tre rättegångar mellan Michael Schultz och Mats Persson. I anslutning till en av dessa frågade Mats Persson om det som Michael Schultz påstått skulle ha hänt i England var sant. Peter Gustafsson bekräftade att så var fallet. Han vittnade till Mats Perssons förmån i en av rättegångarna.

Susanne Fredriksson

Hon är bekant med både Peter Gustafsson och Sylve Söderstrand. Båda stöttade henne i en rättsprocess mot makarna Schultz år 2003.

Hon har inte förrän i samband med den nu aktuella rättegången hört talas om att Peter Gustafsson skulle ha blivit utsatt för något sexuellt övergrepp. Däremot har hon själv berättat i förtroende för Peter Gustafsson att en tränare har förgripit sig på henne.

Niklas Fredriksson

I december 2002 berättade Michael Schultz under en resa till Venezuela att Sylve Söderstrand skulle ha utsatt Peter Gustafsson för någon form av sexuellt övergrepp, att familjen Schultz skulle ha tagit ställning för Peter Gustafsson och med anledning därav blivit illa behandlad av bland annat Ridsportförbundet. Niklas Fredriksson fick inte någon närmare inblick i vad det hela skulle ha handlat om.

Kerstin Gustafsson

Hon är mor till Peter Gustafsson.

När Peter kom hem från Englandsresan var han inte alls den glade och positive pojke som han annars brukade vara. Han ville inte fortsätta träna för Sylve Söderstrand men

föräldrarna mer eller mindre tvingade honom till det. De kom därmed att göra ytterligare uppskattningsvis sju-åtta resor från bostaden i Gävle till träningarna i Enköping. Peter var ur balans vid den tiden. Bland annat krävde han att få sluta skolan och till sist gav föräldrarna med sig på den punkten, detta efter det att han hade fått ett arbete.

Hästen blev tidigt dålig. De lyckades emellertid få den försäkrad det första halvåret.

Det kom ett brev från advokaten Maud Fohlin om att det skulle ske en polisanmälan, om inte Peter slutade hota Sylve Söderstrand. Föräldrarna, som var helt oförstående till innehållet i brevet, frågade Peter vad det handlade om. ”Mamma, du vet ju för fan inte vad som hände i England”, svarade han och berättade att Sylve Söderstrand hade varit berusad och försökt slita av honom kläderna i ett hotellrum. Fadern Kurt blev mycket upprörd och båda föräldrarna ville göra en polisanmälan, men Peter motsatte sig detta. Han ville inte att det inträffade skulle bli känt. Emellertid var han djupt kränkt över att Sylve Söderstrand, som han sett upp till så mycket, hade gjort detta mot honom. Vännen Ove Rosengren, som var psykolog och arbetade med människor i kris, ansåg att det var bäst för Peter att inte göra någon polisanmälan och det var nog en riktig bedömning. Peter skulle inte ha klarat av de påfrestningar som en sådan process skulle ha blivit förknippad med.

Det fanns vid den här tiden otroligt mycket känslor med i bilden, bland annat på grund av alla pengar som lagts ned på hästköpet.

När Michael Schultz börjat träna Peter och fått veta vad som förekommit i England undrade han om Peter inte skulle göra en polisanmälan. Han fick till svar att så inte skulle ske men att familjen i ett brev till Ridsportförbundet hade beskrivit vad som hänt. Michael Schultz åtog sig att överlämna brevet. Efteråt rapporterade han att man från förbundets sida inte ens hade läst brevet.

Lena Rosengren har om sina och makens Ove kontakter med familjen Gustafsson berättat i överensstämmelse med Kerstin Gustafsson.

DOMSKÄL*Allmänna utgångspunkter*

Enligt 5 kap 1 § första stycket BrB föreligger förtal, om någon utpekar en annan person som brottslig eller klandervärd eller annars lämnar en uppgift som är ägnad att utsätta personen ifråga för andras missaktning. Enligt paragrafens andra stycke ska emellertid inte dömas för förtal, om uppgiftslämnaren var skyldig att uttala sig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna var försvarligt att lämna uppgift i saken och han visar att uppgiften var sann eller att han hade skäligen grund för den.

Med det sistnämnda undantaget föreligger förtal oavsett om beskyllningen var sann eller inte. Trots att ordet förtal språkligt sett kanske närmast för tanken till att den lämnade uppgiften var osann har det ansetts kunna användas som brottsbeteckning även för sådana fall där sanningsfrågan är av underordnad betydelse. Man kan också uttrycka saken så att den som i oträngt mål äventyrar en annan persons heder och ära får finna sig i att kunna bli dömd för förtal.

Om en sådan intressekollision eller annan privilegierad situation som avses i paragrafens andra stycke bedöms föreligga är det den som har lämnat den kränkande uppgiften som har bevisbördan för att uppgiften var sann eller att han annars hade skäligen grund för den.

För straffbarhet är det tillräckligt att beskyllningen är *ägnad* att utsätta den beskyllde för andras missaktning. Någon bevisning för att beskyllningen faktiskt har medfört en sådan verkan behöver inte läggas fram.

Bedömningen av vad som är nedsättande ska göras ur den kränktes och hans omgivnings synvinkel, exempelvis inom de kretsar som personen ifråga tillhör.

För förtal krävs i och för sig inte heller att uppgiften har nått någon större spridning. Om så har blivit fallet kan detta emellertid ha betydelse vid bedömningen av gärningens svårhetsgrad.

Sålunda föreskrivs i 5 kap 2 § BrB att vid bedömning av om ett förtalsbrott är grovt ska särskilt beaktas, om uppgiften genom sitt innehåll eller den omfattning i vilken den blivit spridd eller annars var ägnad att medföra allvarlig skada.

De ovan angivna utgångspunkterna för processen framgår bland annat av själva lagbestämmelserna, Holmqvist m.fl. Brottsbalken en kommentar (under avsnittet 5 kap 1 § BrB), Axberger Tryckfrihetens gränser s. 230-234 och 240 samt Jareborg Brotten, första häftet, s. 291, 294 och 299.

Har Peter Gustafsson lämnat påstått kränkande uppgifter om Sylve Söderstrand och har dessa i så fall varit ägnade att utsätta denne för andras missaktning?

Victoria Dengg har berättat om att hon i november 2011 blivit uppringd av Peter Gustafsson och har redogjort för vad denne skulle ha uppgett om anledningen till Facebookuppdateringen. Vidare har hon berättat att hon en tid därefter fått ett telefonsamtal från någon som presenterat sig som journalist, helt i enlighet med det som Peter Gustafsson uppgett skulle komma att ske. Ingenting har framkommit som ger anledning att ifrågasätta riktigheten i Victoria Denggs vittnesmål.

Även Helena Persson har vittnat om ett telefonsamtal med Peter Gustafsson i november 2011. Detta samtal har Peter Gustafsson bekräftat, låt vara att han velat ge det budskap som han förmedlat däri en annan och vidare innebörd än den som Helena Persson beskrivit. Helena Perssons utsaga är dock trovärdig redan i sig och den stöds också av vad som i övrigt framkommit, bland annat genom Pether Marknes vittnesmål.

De uppgifter som Peter Gustafsson lämnat till Victoria Dengg och Helena Persson har klart varit ägnade att utsätta Sylve Söderstrand för missaktning.

Peter Gustafssons Facebookuppdatering kan knappast förstås på annat sätt än att han bestämt sig för att, i Patrik Sjöbergs anda, avslöja sexuella övergrepp på yngre personer inom ridsporten. Någon särskild förövare utpekade inte explicit i inlägget, men det får anses klarlagt i målet att det sedan tidigare hade förekommit rykten bland "hästfolk" om att Sylve Söderstrand hade förgripit sig sexuellt på Peter Gustafsson och att dessa rykten hade sin grund i påståenden från Peter Gustafssons sida. Det ligger i sakens natur att det bland dem som kände till ryktena gjordes en koppling mellan dessa och Facebookinlägget. Att så skulle bli fallet eller att det åtminstone fanns en beaktansvärd risk för detta måste onekligen ha stått klart för Peter Gustafsson, när han gjorde sin uppdatering. En förtalsuppgift behöver inte vara absolut tydlig och explicit såsom i form av ett utpekande av en namngiven person. Den kan även ske implicit, genom en insinuation eller annat misstänkliggörande. För att utgöra förtal måste dock uppgiften, i vilken form det än förekommer, till sitt innehåll vara sådan att den typiskt sett utsätter en viss person för andra människors missaktning (Jareborg: Brotten, första häftet, s.291 och 294). Av det sagda följer att Peter Gustafssons Facebookinlägg uppfyller kriterierna för förtal av Sylve Söderstrand.

Kopplad till Helena Perssons vittnesuppgifter är Facebooksidans förtalskaraktär än mer uppenbar.

Omständigheterna är vidare sådana att det kan hållas för visst att det är Peter Gustafsson som har kontaktat och skickat de i målet redovisade meddelandena på GRINDR till Ivan Zululeta. Även dessa har givetvis varit ägnade att utsätta Sylve Söderstrand för missaktning.

Som tidigare nämnts krävs inte att en uppgift ska ha blivit spridd till en krets människor av viss storlek för att den ska anses utgöra förtal. Att så har skett kan emellertid påverka bedömningen av gärningens svårhetsgrad och därmed ha betydelse bland annat för det skadestånd som kan bli aktuellt. Av Victoria Denggs och Helena Perssons vittnesmål liksom av Facebookuppdateringen i sig framgår med tydlighet att Peter

Gustafsson haft för avsikt att ge sina påståenden om ett sexuellt övergrepp från Sylve Söderstrands sida en betydande spridning bland annat inom ridsporten.

Har Peter Gustafsson varit skyldig att lämna uppgifter om ett sexuellt övergrepp på honom från Sylve Söderstrands sida eller har det annars med hänsyn till omständigheterna varit försvarligt av honom att göra detta; dvs. har det förelegat en s.k. privilegierad situation?

Av utredningen framgår klart att uttalandena inte har skett i något sammanhang när Peter Gustafsson har varit skyldig att yttra sig, såsom exempelvis i samband med ett polisförhör eller någon liknande situation. Inte heller har det varit fråga om någon sådan intressekollision där ett allmänt eller enskilt intresse kan bedömas vara viktigare än de intressen som förtalsbestämmelsen är avsedd att skydda. Här åsyftas fall då hänsynen till yttrandefriheten vägt tyngre, såsom i samband med något ”samhälleligt engagemang” eller i något ”förtroligt sammanhang”, m.m. Peter Gustafssons uppgiftslämnande har inte varit försvarligt i något här åsyftat hänseende. Det har sålunda inte varit fråga om något som han har nämnt i förtroende till någon i hans närmaste personkrets. Tvärtom har flera av uppgifterna lämnats med hänvisning till att de var avsedda att nå en spridning.

Av det sagda följer att det inte har förelegat någon privilegierad situation.

Har Peter Gustafsson visat att hans påståenden om ett sexuellt övergrepp på honom är sanna?

Eftersom dessa hans uppgifter inte har lämnats i någon privilegierad situation ska de bedömas utgöra förtal oavsett deras sanningshalt.

Under alla förhållanden har emellertid Peter Gustafsson inte visat fog för sina påståenden.

Grovt brott?

Peter Gustafssons här åsyftade påståenden om Sylve Söderström ska alltså bedömas vara förtal. Frågan är om de ska ses som grovt brott. Omständigheter som kan medföra att en förtalsgärning bedöms som grov är att uppgiften är särskilt integritetskränkande, att den fått stor spridning, att uppgiftslämnaren insåg att uppgiften var osann eller ogrundad, att motivet varit att skada den förtalade eller att denne har en ansvarsfull ställning.

Peter Gustafsson har uppenbarligen syftat till att ge sina påståenden en stor spridning och det har framkommit att hans beskyllningar väckt uppmärksamhet och lett till diskussioner bland annat i samband med Stockholm Horse Show 2011. Även flertalet övriga uppräknade kvalificerande omständigheter har förelegat.

Sammantaget ska beskyllningarna anses vara hänförliga till den grova kategorin som avses i 5 kap 2 § BrB.

Har Sylve Söderstrand åsamkats ideell skada genom förtalsuppgifterna?

Sylve Söderstrand har redogjort för hur han har upplevt och påverkats av dessa mycket skändliga beskyllningar som dels riktats till hans närstående Ivan Zululeta, dels har varit avsedda att få en större spridning i vart fall inom ridsporten. Det ligger i sakens natur att Sylve Söderstrand blivit utsatt för en allvarlig kränkning av sin person och sin frihet, frid och ära.

Han är därför berättigad till skadestånd.

Skadeståndets storlek

Detta måste bestämmas utifrån skönsmässiga grunder. Vid en samlad bedömning får 50 000 kr anses vara ett skäligt belopp.

Rättegångskostnader

Vid den angivna utgången ska Sylve Söderstrand ses som den huvudsaklige vinnaren i målet. Han har visserligen inte fått bifall fullt ut när det gäller skadeståndets storlek, men detta har, som nämnts, bestämts på skönsmässiga grunder och beloppsfrågan har inte upptagit någon stor del av processen.

För sina rättegångskostnader har Sylve Söderstrand yrkat ersättning med totalt 649 232 kr, varav 638 000 kr inklusive mervärdesskatt för ombudsarvode 232 timmar (å 2 200 kr exklusive mervärdesskatt). Peter Gustafsson har å sin sida yrkat ersättning för bland annat 95,5 timmars ombudsarvode. Han har invänt mot den av Sylve Söderstrand fordrade ersättningen för ombudsarvode och hävdade att den angivna tidsåtgången är oskäligt stor.

Tingsrätten bedömer att ett skäligt ombudsarvode i Sylve Söderstrands fall bör bestämmas utifrån en tidsåtgång om 175 timmar. I övrigt får hans rättegångskostnader godtas.

Såsom i huvudsak tappande part ska Peter Gustafsson ersätta tre fjärdedelar av Sylve Söderstrands berättigade kostnader i målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 401)

Överklagande senast den 15 mars 2013 ställs till Svea hovrätt men ges in till tingsrätten.

Ylva Myhrberg

Lars Nordin

Ulf Widebäck

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I TVISTEMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen.

Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten. Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i hovrätten inte lagts fram tidigare, ska klaganden i mål där förlikning om saken är tillåten förklara anledningen till varför omständigheten eller beviset inte åberopats i tingsrätten. Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i hovrätten.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud. Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen. Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.